

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
22.5.2016

LVM/2096/03/2015

Turun Taksit ry on Suomen Taksiliitto ry:n, sekä Lounais-Suomen taksiyrittäjät ry:n jäsen ja sen jäseniä ovat n. 300 Turun- ja Kaarinan liikennealueen taksiautoilijaa.

Ohessa yhdistyksemme lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennekaareksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Digitalisaatio ja jakamistalous

Suomalainen taksi on jo pitkään pyrkinyt kehittämään kyydinvälitystä vastaamaan aina kulloiseenkin tarpeeseen. Tästä viimeisimpinä esimerkkinä ovat älypuhelimille kehitetty ja asiakkaille maksuton Valopilkku-sovellus, sekä Kela:n kanssa kehitetty suorakorvausjärjestelmä jolla on pystytty säästämään huomattavia määriä yhteiskunnan varoja. Taksiala suhtautuu erittäin positiivisesti digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin ja on siis myös itse mukana kehittämässä uusia palvelumalleja.

Kuten esityksessäkkin todetaan, ei jakamistalous-käsitteelle ole yksiselitteistä määrittelyä. Yhteistä määrittelyille on kuitenkin olemassa olevien resurssien jakamista yhteiseen käyttöön. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että jakamistaloudesta on tullut keino siirtää veroista ja sosiaaliturvakuluista huolehtimisen työn suorittajalle samalla kun palvelun välittäjä voi tehdä aina vain parempaa tulosta. Jakamistaloudessa hinnoista voidaan tinkiä, sillä yksityishenkilönä toimintaa harjoittamalla on myös vapautettu useista yrityksiltä vaadituista vakuutuksista ja velvoitteista. Näin samoilla markkinoilla kilpaillaan eri säännöillä ja tämä on omiaan lisäämään harmaata taloutta ja viranomaisvalvonnan tarvetta.

Koulutus ja turvallisuus

Suomalainen taksi kuljettaa päivittäin hyvin erilaisia asiakkaita. Osa heistä on lapsia, vanhuksia, muistisairaita, vammaisia – ihmisiä jotka tarvitsevat laadukasta ja luotettavaa kuljetuspalvelua. Juuri tästä syystä taksialan sääntelyyn sisältyvät myös tarkat vaatimukset alalle tulosta. Alalle pyrkivien tulee läpäistä taksinkuljettajan peruskoulutuksen lisäksi myös paikallistuntemuskokeet, sekä täydentää ammattiosaamistaan viiden vuoden välein jatkokoulutuksella. Lisäksi heidän rikostaustansa tarkistetaan mm. omaisuus- ja väkivaltarikosten osalta ennen kuin heille voidaan

myöntää taksinkuljettajan ajolupa. Taksiryttäjän tulee lisäksi olla yrittäjäkurssin läpäissyt, hyvämaineinen, eikä hänellä esimerkiksi saa olla vähäistä suurempaa verovelkaa. Kaikki tämä lisää palvelun laatua, asiakkaiden turvallisuutta ja alan ammattiosaamista vähentäen samalla viranomaisvalvonnan tarvetta. Lisäksi taksialan omavalvonta on varsinkin suurissa kaupungeissa erittäin tehokasta ja rikkomuksiin voidaan puuttua hyvinkin nopeasti.

Nyt esitetty näkemys siitä, että alan kuljettajakoulutus-, yrittäjäkoulutus- ja ammattipätevyysvaatimukset voitaisiin poistaa ja siirtää toimijoiden itsensä vastuulle osoittaa alan ammattitaidon vakavaa aliarvioimista ja on niin taksialan, kuin asiakaskunnan turvallisuuden kannalta erittäin huolestuttava kehityssuunta.

Markkinat ja pelisäännöt

Liikennekaari-hankkeessa esitetään mallia jossa eri toimijat kilpailisivat samoilla markkinoilla, mutta hyvin erilaisin vastuin ja velvoittein. Tällä hetkellä taksialaa sitovat niin asemapaikka-, päivytyks- ja ajovelvoitteet. Lisäksi taksanmuodostus on avointa ja enimmäishinnat vahvistetaan vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Näillä keinoilla taksipalvelut on voitu järjestää koko maassa, kohtuuhintaisena sekä ympäri vuorokauden. Esityksessä nämä velvoitteet jäisivät ainoastaan taksiluvalla toimiville yrittäjille. Tämä johtaisi ainoastaan taksiliikenteen harjoittamiseen sellaisilla luvilla ja kalustolla joihin ei näitä velvoitteita sisälly. Näin ollen taksipäivitys loppuisi kannattamattomina aikoina sekä haja-asutusalueilla käytännössä kokonaan. Samalla käytettävä kalusto mitä todennäköisimmin muuttuisi nykyistä suuremmaksi, mikä taas on ristiriidassa nykyisten ympäristötavoitteiden kanssa. Nykyjärjestelmässä on mahdollista valita aina tarkoituksenmukaisin ajoneuvo ja näin vähentää turhaa ajoa ja siksi myös ympäristökuormitusta.

Nykyinen autokohtainen taksiliikennelupajärjestelmä on myös vahva kannanotto kotimaisen yrittäjyyden puolesta. Alalla toimii tällä hetkellä noin 9500 yrittäjää, joilla on yhteensä noin 10 000 taksiautoa. Autoista noin 55% toimii kaupungeissa ja 45% maaseudulla. Taksialan noin miljardin euron liikevaihdosta käytännössä kaikki verot, eläkemaksut ja muut velvoitteet maksetaan Suomeen. Samalla myös alan palkat ja voitot jäävät suoraan sisämarkkinoille. Muuttamalla taksiliikenneluvat toimijakohtaisiksi mahdollistuu ulkomaisten suurten toimijoiden tulo suomalaisille markkinoille niin, että vähintäänkin voitot ja verot maksettaisiin ulkomaille. Vaarana on myös palkkojen maksaminen ulkomaille sekä harmaan talouden lisääntyminen. Kaikki tämä johtaisi lähinnä kotimaisen taloustilanteen heikkenemiseen ja viranomaisvalvonnan lisääntyneeseen tarpeeseen.

Yhteenveto

Liikennekaari-hanke sisältää huomattavan paljon samoja tavoitteita ja keinoja niiden saavuttamiseksi kuin vasta viime hallituksen aikana kaatunut henkilöliikenteen uudistushanke.

Turun Taksit ry
est. 1954

Taloustutkimus Oy:n loppuvuodesta 2015 tekemän tutkimuksen mukaan 73 % suomalaisista kannatti nykyisen taksijärjestelmän säilyttämistä. Lisäksi Helsingin Sanomien vuoden 2015 vaalikonekyselyssä 73 % nyt istuvista kansanedustajista kannatti nykyisen järjestelmän säilyttämistä. Edellä mainittu jättää Liikennekaari-hankkeesta sen vaikutelman, että liike-elämän pyrkimykset ovat ajaneet kansan edun ja demokratian edelle tai, että osa virkamiehistä ajaa näitä pyrkimyksiä aina uudestaan eduskunnan vaihduttua.

Useissa maissa sääntelyn purun haitallisia vaikutuksia on jälkikäteen pyritty korjaamaan palauttamalla sääntelyä. Mikäli norminpurkutalkoita henkilöliikenteen lainsäädännön osalta päätetään jatkaa, tulee uudistukset tehdä kattavien vaikutusanalyyysien jälkeen ja harkiten. Säännellyn järjestelmän vaihtoehtona on täysin markkinaehtoinen järjestelmä ja silloin toiminnan edellytysten tulee olla kaikille alan toimijoille samat.

Turun Taksit ry:n puolesta:

Markus Kultanen
Sihteeri
Turun Taksit ry